

Aan:

Betrokken bewoners bij het plan voor zonneparken van Rovers/Vattenfall

Betreft: stand van zaken gezien vanuit bewoners

Datum: 5 april 2022

Beste medebewoners,

Sinds de aankondiging met een flyer, net voor Kerstmis vorig jaar over het 'Groenpark De Kleine Dommel' is er heel wat gebeurd. Voor iedereen was het op dat moment een verrassende ontwikkeling, waar we tot dan toe nog helemaal niets over hadden gehoord. Inmiddels weten we dat de eerste gesprekken met de beide gemeentes al dateren van begin 2021. De eerste contacten die we met veel bewoners hebben gehad dateren al van begin januari 2022, vandaar dat we, middels een wat uitgebreid bericht, jullie laten weten wat naar ons idee de stand van zaken is.

Een aantal bewoners van de Loostraat en uit Eeneind zijn begin januari direct samengekomen om te kijken hoe we met deze nieuwe ontwikkeling kunnen omgaan. Dat heeft op 6 januari geleid tot een eerste bijeenkomst van betrokken bewoners in het Oude Raadhuis in Tongelre. Met zo'n 25 bewoners hebben we toen van gedachten gewisseld over de consequenties van het plan en wat we van de opzet vonden.

Op basis van die eerste bijeenkomst zijn een aantal bewoners verder gedoken in al het papierwerk wat er inmiddels over zonneparken bestaat en wat er allemaal bekend is over de specifieke situaties in Tongelre en in Eeneind. Dat heeft ook geleid tot het ontstaan van een kerngroep die inmiddels heel veel informatie heeft verzameld en gesprekken heeft gevoerd met verschillende betrokken instanties en organisaties.

De kerngroep bestaat uit:

Hans Damen	(Loostraat 14)
Loes Karremans	(Oude Dijk 5)
Harm Rutten	(Loostraat 3)
Aad Streng	(Loostraat 10)
Anjo van Vroenhoven	(Loostraat 12-M)

Dit bericht sturen we jullie namens deze kerngroep.

Wat weten we inmiddels en wat is er allemaal gebeurd?

Principeaanvraag door Rovers/Vattenfall

Op 1 november vorig jaar is door Rovers/Vattenfall een principeaanvraag ingediend bij de gemeente Eindhoven. Toen ons dat bekend werd hebben wij onmiddellijk een bericht aan B&W gestuurd om hier afwijzend op te antwoorden. Enerzijds vanwege de enorme omvang van het plan en anderzijds, omdat er op geen enkele wijze bewoners betrokken waren bij het plan en er geen draagvlak is.

Zowel op de aanvraag als op ons bericht is nog geen antwoord gekomen.

Van de gemeente Nuenen weten we dat er in die gemeente geen principeverzoek is gedaan en zij zich eerst gaan richten op het opstellen van een beleidsnota Zonneparken en Windmolens. De gemeente Nuenen heeft aangegeven dat pas in september een eerste voorstel ter goedkeuring aan de raad wordt aangeboden.

Raadsvragen aan B&W Eindhoven.

Raadsleden van het CDA in Eindhoven hebben op 8 februari vragen gesteld aan B&W om te horen wat het beleid is van de gemeente inzake het plan van Rovers/Vattenfall, omdat zoals zij schrijven: 'Dit initiatief in tegenspraak lijkt te zijn met het beleid van de gemeente Eindhoven.' Zij stelden verschillende vragen over de details van het plan.

De gemeente heeft op 8 maart geantwoord. Het voert te ver om alle details hier weer te geven, maar in essentie komt het erop neer, dat de gemeente alleen mee wil werken als er aan een groot aantal voorwaarden wordt voldaan, zoals is aangegeven in het gemeentelijk beleidsplan Zonneparken en Windturbines. De gemeente legt daarnaast grote nadruk op de betrokkenheid en de daadwerkelijke invloed op het plan van bewoners.

Kennismakingsgesprekken.

Via de website van het plan konden bewoners aangeven of zij deel wilden nemen aan een klankbordgroep. (Dit is een wettelijke verplichting bij zulke grote omgevingsplannen). Een groot aantal mensen heeft zich daarvoor opgegeven. Begin februari (8 en 10 februari) zijn zes kennismakingsbijeenkomsten geweest met steeds vier tot vijf deelnemers.

Uit terugkoppelingen van mensen die zich aangemeld hadden, begrepen we dat niet elke aanmelder is uitgenodigd en ook dat sommige niet-uitgenodigden daarover niet zijn geïnformeerd.

Doordat wij mensen uit elke kennismakingsgroep kenden, kennen we de resultaten van de kennismakingsgesprekken. Net als de bijeenkomst die wij op 6 januari organiseerden, blijkt ook uit de resultaten van de kennismakingsgesprekken, dat er geen draagvlak is onder de bewoners voor het plan.

Buren

Naast dat de Rovers als ondernemers een nieuw project zijn gestart, zijn zij natuurlijk ook buren van de mensen in de Loostraat. Daarom hebben wij als buren ook gesprekken met de familie Rovers. De verhoudingen in de Loostraat zijn heel goed en dat willen we graag zo houden en dat is ook de wens van de familie Rovers. Inmiddels zijn er twee buren-gesprekken geweest waarin de we onze zorgen omtrent het plan als buren hebben gedeeld.

Coöperatie Morgen Groene Energie

Op de flyer en op de website van het plan wordt Morgen Groene Energie (MGE) uit Nuenen als partner van het plan genoemd. Dat bleek niet het geval te zijn. Er waren contacten, maar die hebben (nog) niet geleid tot een samenwerking. Een verbinding met MGE is voor fam. Rovers/Vattenfall handig, want daarmee zouden ze mogelijk de verplichte 50% participatie van bewoners kunnen regelen.

Inmiddels zijn er nadere gesprekken geweest tussen fam. Rovers/Vattenfall en MGE. MGE heeft aangegeven te willen onderzoeken of ze mee willen doen. Zij hebben ons uitgenodigd om van gedachten te wisselen. Dat gesprek is maandag 28 maart 2022 geweest. Wij hebben MGE aangegeven

dat het draagvlak onder bewoners voor het plan minimaal is en we hebben onze zorgen gedeeld over de feiten die we inmiddels over het plan weten.

Informatiebronnen

We hebben gesprekken gehad met instanties en organisaties en ervaringsonderzoek gedaan bij bestaande zonneparken:

- Met de beheerder van het Wasven, want daar blijkt interesse te zijn om mee te denken over natuurontwikkeling.
- Met Arie Ras, planoloog buitengebied bij gemeente Nuenen en ook projectleider bij 'Dommeldal uit de verf'.
- Met de adviseur energie van de gemeente Eindhoven en tevens medeopsteller van de beleidsnota Zonneparken en windturbines.
- Met IVN bestuurders in Nuenen en Eindhoven.
- Met onderzoekers van de universiteit Wageningen.
- Met Enexis netbeheerder.
- Bezoeken bij bestaande grootschalige zonneparken om te leren van hun ervaringen.

Daarnaast hebben we veel documentatie verzameld, waaronder het Groenbeleidsplan, de Beleidsnota Zonneparken en Windturbines en de RES (Regionale Energie Strategie) van de gemeente Eindhoven. Er zijn heel veel organisaties betrokken bij de natuur in dit gebied, zoals Het Brabants Landschap, Natuurnetwerk Brabant, Dommeldal-uit-de-verf, Van Goghpark. Bij al deze organisaties hebben we gekeken naar hun plannen, die betrekking hebben op het gebied waar de zonneparken gepland zijn.

Feiten en eerste conclusies

A. Volume van het park

Uit de kennismakingsgesprekken (klankbordgroepen) komen twee cruciale punten naar voren:

1. Aan het volume (aantal vierkante meters zonnepanelen) kan niet getornd worden. De hoeveelheid MW, zijnde 27MW, moet gehaald worden.
2. Om de zonneparken komt een hek te staan van 2,5m hoog.

Het gemeentebestuur in Eindhoven eist dat minimaal 30% van de oppervlakte vrij blijft van panelen, i.v.m. natuurontwikkeling. Uit gepubliceerde cijfers blijkt dat een volledig bedekte hectare met zonnepanelen ca. 1MW aan elektriciteit oplevert. Het aantal hectares dat voor de parken bij ons is voorzien én het aantal MW dat het moet opleveren betekent dat de gronden volledig dichtgelegd worden met zonnepanelen.

B. Geluid

De bezoeken aan bestaande zonneparken leren ons dat er een voortdurende hoge toon/zoem hoorbaar is die zelfs 's nachts te horen is en overdag sterk is en varieert met de hoeveelheid zon.

Het is niet bekend welk effect de harde paneeloppervlaktes hebben op het weerkaatsen van het geluid van de treinen.

C. Groen onder de panelen

Hoewel uit informatie in verschillende documenten zou blijken dat er een goede natuurontwikkeling mogelijk is onder de panelen, blijkt uit onze bezoeken aan diverse parken dit absoluut niet het geval te zijn. De gronden onder de panelen zijn kaal er groeit nauwelijks wat en bij een flinke wind ontstaan zandstormen.

D. Netwerkgestie

Op veel plaatsen in Nederland kan het stroomnet de geleverde en gevraagde stroom niet aan. Eindhoven/Nuenen zit vrijwel aan de grens van de mogelijkheden. De toevoeging van een groot zonnepark kan consequenties hebben voor de omwonenden. Wanneer de zon flink schijnt kan het zijn dat de geleverde energie te groot is om te worden afgenomen. Gevolg is dat de levering van zonnestroom van woningen, die zonnepanelen hebben, wordt geblokkeerd, want er wordt voorrang gegeven aan de grote zonneparken. Je moet rekening houden met af en toe een dip in de teruglevering van zonne-energie, zo vertelde de beheerder van Enexis. Dit probleem zal zeker groter worden als er meer zonneparken bijkomen. Er wordt zelfs gesproken over dergelijke plannen bij Gulbergen.

E. Klankbordgroep

Gezien het niet bespreekbare volume van het zonnepark, betekent dat de klankbordgroep in feite een wassen neus is. Er mag meegedacht worden over de kleur van het hek en wat groenvoorzieningen en daarmee houdt het op. Dit is lijnrecht tegenover de ambitie, die Eindhoven stelt in de betrokkenheid van bewoners (beleidsnota zonneparken), die luidt:

‘Een klankbordgroep is in de ideale situatie een juiste afspiegeling van alle belanghebbenden van het project. Zij hebben inspraak in het project; niet enkel door te schieten op een kant-en-klaar gepresenteerd idee, maar juist door mee te denken over diverse scenario’s en mogelijkheden voor ontwerp. Waarbij ontwerp zowel de landschappelijke inrichting van het project betreft, als de wijze waarop zeggenschap/participatie en (financieel) eigenaarschap door omwonenden vormgegeven wordt.’

We hebben begrepen dat Rovers/Vattenfall het plan heeft om in april twee klankbordsessies te houden, een voor Tongelre en een voor Eeneind. Uit gesprekken met bewoners blijkt dat nog veel mensen niet precies weten wat het plan inhoudt. Van de flyer van Kerstmis is bij velen het idee blijven hangen dat er ‘nieuwe’ natuur komt, dus het groenpark, maar dat er ook zonneparken zijn gepland blijkt bij velen niet bekend te zijn. Een heldere communicatie hierover is noodzakelijk.

F. Nieuwe natuur

In het plan Rovers/Vattenfall claimen de bedenkers, dat van de gronden van Rovers 50% wordt gebruikt voor zonneparken en 50% wordt teruggegeven aan de natuur. De natuurbeleving van de bewoners en bezoekers, alsmede van natuurorganisaties is echter heel anders. De huidige bestemming als landbouwgrond en groene weides wordt ervaren als natuur. De zogenaamde toename van natuur is dus geen toename van 50%, maar juist een afname van 50%. Daarbij komt nog dat er van natuurontwikkeling onder de panelen geen sprake is, en dat een deel van het zonnepark in Eeneind in het beekdal van de Dommel ligt.

G. Bestemming van de gronden voor zonneparken

Volgens de zonneladder van Eindhoven (prioriteiten voor projecten met zonnepanelen), heeft het gebruik van landbouwgrond voor zonneparken de laagste prioriteit. De gronden van Rovers behoren tot

de beste landbouwgronden in de wijde omgeving, doordat de gronden altijd deel zijn geweest van het stroomgebied van de Dommel. Ze worden tot op de dag van vandaag gebruikt voor groente- en fruitteelt. Alle gronden zijn bovendien voorzien van in de grond gewerkte beregeningsinstallaties. Eindhoven heeft in de gemeente nauwelijks groene gebieden. Het is onverstandig om kostbare groene landbouwgronden te offeren voor zonneparken, terwijl er in Eindhoven een enorme zonnepanelen--leegstand is op grote gebouwen in de industriegebieden.

Ook de land- en tuinbouworganisaties wijzen zonneparken op landbouwgronden af.

H. Groenbeleidsplan van de gemeente Eindhoven

De gronden aan de Loostraat, waar het zonnepark zou moeten komen, zijn gedefinieerd als 'multifunctioneel groen'.

Het Groenbeleidsplan zegt hierover:

'Het hoofddoel van het multifunctioneel groen is het contact tussen de stedelingen en het landschap te versterken door verweving van het landschap met recreatieve en voor de stadsrand specifieke functies. In deze gebieden moet je het idee krijgen dat je buiten de stad bent. (...) Bezoekers moeten het landschap kunnen beleven. Uitgangspunt is dat de aanwezige natuur- en landschapswaliteiten tenminste behouden dienen te blijven en waar mogelijk verder ontwikkeld.'

De ontwikkeling van een zonnepark aan de Loostraat is volledig in tegenspraak met het beleid van de gemeente.

J. Pauzelandschap

De bestemming van de gronden van het Rovers/Vattenfall-plan is landbouw. Voor zonneparken moet er een wijziging komen van het bestemmingsplan. Dat is geen eenvoudige wijziging, omdat het niet wenselijk is om overal landbouwgrond en zeker niet natuurgebieden te onttrekken. Daarom is een juridische oplossing bedacht en noemt men zo'n wijziging van deze gronden een 'pauzelandschap'. Het doel is dan dat het gebied na maximaal 25 jaar (Rovers/Vattenfall stelt 30 jaar) weer teruggegeven wordt aan de oorspronkelijke bestemming. Gezien de ervaringen met tijdelijke wijzigingen is het zeer twijfelachtig of na 25 jaar de oude panelen niet gewoon worden vervangen door nieuwe en er dus weer geen natuur voor terugkomt.

Vijfentwintig jaar betekent één generatie. Als je nu 50 jaar bent zul je de huidige groene bestemming in jouw leven niet meer terugzien. Wanneer de familie Rovers graag hun landerijen (nog verder) terug willen geven aan de natuur, zoals de flyer en de website vermelden, zijn er betere voorstellen denkbaar.

Tot slot

Wij zullen de ontwikkelingen blijven volgen en jullie op de hoogte houden. Graag horen we ook van jullie ideeën en informatie over het Rovers/Vattenfall plan.

Met vriendelijke groet,
Hans, Loes, Harm, Aad en Anjo.